

PM
a

Práce a Mzdy

bez chýb, pokút a penále®

Koronavírus - zmeny
v ošetrovnom

Zamestnávanie cudzincov

Náhrada mzdy v krízovej situácii

Zákaz výpovede a PN v roku 2020

Sociálny fond

Konkurenčná doložka

Zrážky zo mzdy

Verejná správa

Poukázanie 2% zaplatenej dane

Dovolenka v školstve

Dobrovoľnícka činnosť

Vážení čitatelia, zvykne sa hovoriť „každá búrka prehrmí“. Musíme preto veriť, že aj epidémia koronavírusu sa pominie a my sa vrátíme ku každodenným starostiam aj radostiam. Aj v tomto čase sme pre Vás pripravili číslo plné aktuálnych tém.

Ošetrovné je nemocenská dávka poskytovaná z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania. Ako si možno uplatniť nárok na ošetrovné v krízovej situácii? Bližšie informácie sa dozvieme v príspevku **Koronavírus – ošetrovné**.

Ako má postupovať zamestnávateľ počas krízovej situácie, kedy je ohrozené zdravie zamestnancov na pracovisku? A aké sú nároky zamestnanca v súvislosti s krízovou situáciou? Dočítate sa v príspevku **Náhrada mzdy v krízovej situácii**.

Práca z domu a cestovné náhrady je príspevok, kde sa okrem iného dozvieme aj to, že charakter práce domáckych zamestnancov musí umožňovať vykonávanie sústavnej práce doma, prípadne na inom dohodnutom mieste. Ako je to u takýchto zamestnancov s cestovnými náhradami v prípade vyslania na pracovnú cestu?

Novela Zákonníka práce priniesla zmeny vo výmere dovolenky. Ktorých zamestnancov sa to týka? Dočítate sa v rubrike Verejná správa v príspevku **Dovolenka v školstve**.

Aktuálne témy nájdete aj v mesačníkoch. Poradca 10 – obsahuje **Zákon o poplatkoch za rozvoj** s komentárom, do Poradcu 11 – pripravujeme **Stavebný zákon** s komentárom. V DUO sú to nové

sadzby dane v roku 2020, Kurzové rozdiely, v Mini VS 5-6/2020 sú to **Dôchodky a zmeny v starobnom dôchodkovom sporení a Stavebný poriadok**.

Práve vychádzajú aj novinky - **s. r. o. – SPRIEVODCA** - komplexné a prehľadné spracovanie problematiky spoločnosti s ručením obmedzeným od jej založenia, vzniku až po možnosti zrušenia, **Podnikanie a koronavírus** - komplexný prehľad opatrení a ich podrobný popis týkajúci sa daňového poriadku, daní z príjmov, DPH, Zákonníku práce, miezd, **Lex korona** - nové zákony a novely týkajúce sa zmien legislatívy v súvislosti s koronavírusom.

Aké témy prinášame v tematických balíčkoch tento mesiac? **Lex korona, Príručka mzdovej účtovníčky, Zmluvy bez chýb, pokút a penále, Stavebný zákon po novele I., Sprievodca s. r. o., ZDP a DPH v kocke**.

Ak si **predplatíte mesačník Poradca 2021, získate publikáciu Podnikanie a koronavírus**, ktorú práve pripravujeme z oblasti Zákonníka práce, sociálneho poistenia, živnostenského zákona, odpadov....

Dovoľte mi popriať veľa zdravia Vám i celej Vašej rodine. Do skorého čítania pri ďalšom čísle, v ktorom okrem iného nájdete aj tieto témy: Rozvrhnutie pracovnej doby, Garančné poistenie, Povinná lekárska prehliadka zamestnancov...

Zuzana Brezaniová
zodpovedná redaktorka

Podnikanie a koronavírus

Publikáciu si môžete objednať: 041/56 52 871, 879, 0915 033 300, abos@poradca.sk, e-shop: www.poradca.sk

PRIPRAVUJEME do čísla 7-8/2020

- ❑ **Dohody o pracovnej činnosti** – Dohoda o pracovnej činnosti sa uzatvára na určitú dobu alebo na neurčitý čas. Okamžité skončenie dohody možno dohodnúť len na prípady, v ktorých možno okamžite skončiť pracovný pomer. Aká je úprava uzatvárania dohôd o pracovnej činnosti v ZP?
- ❑ **Garančné poistenie predstavuje** – poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ktoré slúži na uspokojovanie nárokov zamestnanca, úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu a úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.
- ❑ **Pracovná zdravotná služba** – Pracovnú zdravotnú službu upravuje zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Ochranou zdravia pri práci je zabezpečenie bezpečných pracovných podmienok pre zamestnancov počas práce. Musí mať zamestnávateľ, ktorý zamestnáva čo i len jedného zamestnanca zabezpečené služby pracovnej zdravotnej služby? Vztahuje sa táto povinnosť aj v prípade ak zamestnáva zamestnanca na dohodu?

- ❑ **Rodičovský príspevok** – V praxi sa v súvislosti s prehĺbením starostlivosti o dieťa aplikujú dva samostatné inštitúty, ktorými sú rodičovská dovolenka a rodičovský príspevok. Právna úprava rodičovskej dovolenky je zakotvená v Zákonníku práce, kedy ide o ospravedlnené pracovné voľno poskytnuté zamestnávateľom zamestnancovi na starostlivosť o dieťa. Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa do 3 rokov, resp. 6 rokov veku, ak má dieťa dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav.

AKTUÁLNA TÉMA	A
Koronavírus a ošetrovné	3
Ing. Iveta Matlovičová	
Náhrada mzdy v krízovej situácii	8
JUDr. Katarína Slaninková	
Zamestnávanie cudzincov – povinnosti zamestnávateľa	11
JUDr. Jozef Jaško	
PRACOVNÉ PRÁVO	PP
Zákaz výpovede a PN v roku 2020	14
Ing. Iveta Matlovičová	
Výpoveď zo strany zamestnanca	17
JUDr. Sandra Mrukvičová-Tomiová	
Nepretržitá prevádzka – práca nadčas, odmeňovanie	20
JUDr. Katarína Slaninková	
Sociálny fond – tvorba a použitie	24
Ing. Ján Mintál	
Sociálny fond – príklady z praxe	28
Práca z domu a cestovné náhrady	30
Ing. Ján Mintál	
MZDY A ODVODY	MO
Stravné lístky pre zamestnancov	33
Ing. Ján Mintál	
Zrážky zo mzdy – komplexne	36
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
Vzor – Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov	40
JUDr. Jana Žuľová, PhD.	
Úroky z omeškania pri nevyplatení mzdy	40
JUDr. Edmund Horváth:	
Agentúra dočasného zamestnávania	42
JUDr. Lucia Petříková, PhD.	
CHYBY, OMYLY, POKUTY	CH
Vysielanie zamestnancov – zmeny	45
JUDr. Jozef Jaško	
Konkurenčná doložka v pracovnej zmluve	48
JUDr. Sandra Mrukvičová-Tomiová	
Kontrola a vymáhanie pracovno-právnych nárokov	51
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
Zamestnanecké benefity po novom	54
Ing. Miroslava Brnová	
Rodičovský príspevok	57
Ing. Iveta Matlovičová	
VEREJNÁ SPRÁVA	VS
Dovolenka v školstve	60
Ing. Iveta Matlovičová	
Poukázanie podielu zaplatenej dane	63
Ing. Jana Bielená	
Dobrovoľnícka činnosť v obci	66
JUDr. Ján Kašiar	
Doklady o vzdelaní – novela zákona	69
JUDr. Jozef Jaško	
VEDÚCI PRACOVNÍK	VP
Ako bojovať s vírusmi?	72
MUDr. Pavel Malovič	
Neprijemná osťroha	74
MUDr. Pavel Malovič	
Riadenie času	75
Ing. Poniščiaková Oľga, PhD.	

KORONAVÍRUS A OŠETROVNÉ

Ošetrovné je nemocenská dávka poskytovaná z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania chorého dieťaťa (vlastného, osvojeného alebo zverného do starostlivosti na základe rozhodnutia príslušného orgánu), chorého manžela, chorej manželky, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky). Ako si možno uplatniť nárok na ošetrovné? Dozviete sa v rubrike Aktuálne.

ZAMESTNÁVANIE CUDZINCOV – POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

Podmienkou na vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré obsahuje súhlas s jeho obsadením, je, že zamestnávateľ, ktorý má záujem prijať do zamestnania štátneho príslušníka tretej krajiny, neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania.

ZÁKAZ VÝPOVEDE A PN V ROKU 2020

Osobitnú kategóriu pri skončení pracovného pomeru výpoveďou predstavujú zamestnanci v tzv. ochrannnej dobe. Ochranná doba predstavuje mimoriadny stav, v ktorej sa zamestnanec prechodne nachádza, a kedy je zo zákona chránený pred nepriaznivými dôsledkami skončenia pracovného pomeru. Počas tejto doby zamestnávateľ nemôže dať zamestnancovi výpoveď. Zákaz výpovede sa vzťahuje len na zamestnávateľa, t. z., že zamestnanec sám výpoveď môže dať, u neho žiadna ochranná doba neplatí. Čo sa rozumie pod pojmom zákaz výpovede a aké sú jeho špecifiká?

VÝPOVEĎ ZO STRANY ZAMESTNANCA

Pracovný pomer je základnou a najčastejšou formou pracovnoprávneho vzťahu. Zákonník práce presne vymedzuje, ako a kedy dochádza ku vzniku pracovného pomeru a zároveň vymedzuje, kto je účastníkom tohto pracovnoprávneho vzťahu. Vzhľadom k tomu, že pracovný pomer nie je vzťahom nemenným, Zákonník práce v rámci svojich ustanovení počíta s možnosťou potreby zmeny, ktorá môže vzniknúť ako na strane zamestnávateľa, tak aj na strane zamestnanca. Za akých okolností môže pracovný pomer zaniknúť?

ZRÁŽKY ZO MZDY – KOMPLEXNE

Výkon zrážok zo mzdy podlieha prísnej pracovnoprávnej úprave podľa § 131 Zákonníka práce, ale taktiež je potrebné zohľadniť aj osobitnú právnu úpravu. Takouto osobitnou právnou úpravou je Občiansky zákonník, ktorý ustanovuje možnosť dobrovoľných zrážok zo mzdy, ktoré sa vykonávajú na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Je potrebné rešpektovať poradie zrážok, ktoré sa zrážajú zamestnancovi v súlade so Zákonníkom práce? Je potrebné rozlišovať nútené a dobrovoľné vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré sa vykonávajú?

KONTROLA A VYMÁHANIE PRACOVNO – PRÁVNÝCH NÁROKOV

Pri výkone závislej práce na základe Zákonníka práce dochádza ku vzniku viacerých pracovnoprávných nárokov zamestnancov voči zamestnávateľom, pričom nejde len o nárok na výplatu mzdy za riadne vykonanú prácu. Kontrolu pracovno-právnych nárokov zamestnancov vykonávajú inšpekcie práce, ktoré sú orgánmi štátnej správy a taktiež odborové orgány v rozsahu svojich kompetencií, ktoré im priznáva ZP práce a osobitná právna úprava.

POUKÁZANIE PODIELU ZAPLATENEJ DANE

Daňovník dane z príjmov fyzickej osoby alebo právnickej osoby je podľa § 50 ods. 1 zákona o dani z príjmov oprávnený po skončení zdaňovacieho obdobia vyhlásiť, že podiel jeho zaplatenej dane sa má poukázať ním určenému prijímateľovi zapísanému v zozname prijímateľov zverejnenom notárskou komorou.

Koronavírus a ošetrovné

Ošetrovné je nemocenská dávka poskytovaná z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania chorého dieťaťa (vlastného, osvojeného alebo zvereného do starostlivosti na základe rozhodnutia príslušného orgánu), chorého manžela, chorej manželky, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky).

Ako si možno uplatniť nárok na ošetrovné?

Poskytuje sa aj z dôvodu osobnej a celodennej starostlivosti o **zdravé dieťa do 10 rokov** jeho vek, ak:

- dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie
- predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa dieťaťu poskytuje starostlivosť, alebo škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie alebo
- fyzická osoba, ktorá sa o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

NÁROK NA NEMOCENSKÚ DÁVKU S NÁZVOM „OŠETROVNÉ“ sa uplatňuje **žiadostou o ošetrovné**. Ide o dvojdielne tlačivo Sociálnej poisťovne, ktoré nie je voľne k dispozícii a ktoré vystaví lekár zdravotníckeho zariadenia pri zistení potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo starostlivosti.

Z dôvodu potreby osobného a celodenného ošetrovania/starostlivosti odovzdá lekár zamestnancovi:

I. diel žiadosti – žiadosť o ošetrovné, na ktorej je zamestnanec (poistenec) povinný, pred jej odoslaním do Sociálnej poisťovne, vyplniť požadované údaje a zároveň žiadosť

podpísať. Zamestnanec tento diel predloží na potvrdenie aj zamestnávateľovi. Zamestnanec v žiadosti o ošetrovné uvedie tieto údaje:

- osobné údaje žiadateľa o ošetrovné – meno a priezvisko, adresa trvalého/prechodného pobytu
- poistný vzťah, t.j. či si uplatňuje nárok na dávku ako zamestnanec alebo ako povinne nemocensky samostatne zárobkovo činná osoba alebo ako dobrovoľne nemocensky poistená osoba
- údaje o zamestnávateľovi (sídlo, adresa)
- osobné údaje ošetrovaného – meno a priezvisko, rodné číslo a príbuzenský vzťah (či ide o dieťa, manžela, manželku, rodiča, rodiča manžela, rodiča manželky)
- v sekcii vyhlásenie, zamestnanec uvedie požadovaný spôsob poukazovania dávky (na bankový účet/v hotovosti na adresu); v prípade potreby Sociálna poisťovňa vyplatí dávku aj na účet manžela (manželky) príjemcu ošetrovného, žiadateľ však o to musí požiadať – stačí, keď v žiadosti túto skutočnosť vyznačí a uvedie bankový účet partnera
- v sekcii vyhlásenie, zamestnanec uvedie, či si nárok na ošetrovné uplatňuje zo súbehu poistení, a svojím podpisom zároveň potvrdí, že si nárok na ošetrovné neuplatňuje iný poistenec.

Zamestnávateľ v sekcii „Vyplní zamestnávateľ“ potvrdí, kedy zamestnanec naposledy pracoval a uvedené údaje potvrdí odtlačkom pečiatky a podpisom oprávnenej osoby zamestnávateľa. Ak ide o zamestnanca, žiadosť o ošetrovné môže zamestnanec po dohode so svojím zamestnávateľom odoslať do Sociálnej poisťovne aj prostredníctvom svojho zamestnávateľa. Rovnako to platí aj pri zaslaní potvrdenia o skončení osobného a celodenného ošetrovania – II. diel tohto tlačiva.

II. diel žiadosti – potvrdenie o skončení potreby osobného a celodenného ošetrovania/starostlivosti je zamestnanec (poistenec) povinný bezodkladne zaslať pobočke Sociálnej poisťovne, ktorá vypláca dávku ošetrovné. Zamestnanec v potvrdení uvedie tieto údaje:

- osobné údaje žiadateľa o ošetrovné – meno a priezvisko, adresa trvalého/prechodného pobytu
- poistný vzťah, t.j. či si uplatňuje nárok na dávku ako zamestnanec alebo ako povinne nemocensky samostatne zárobkovo činná osoba alebo ako dobrovoľne nemocensky poistená osoba
- údaje o zamestnávateľovi (sídlo, adresa).

Zamestnanec pred jeho zaslaním, predloží toto potvrdenie svojmu zamestnávateľovi, ktorý na tlačive

v sekcii „Vyplní zamestnávateľ“ uvedie, kedy zamestnanec nastúpil do zamestnania, príp. či mal zamestnanec v období prvých desať dní potreby osobného a celodenného ošetrovania vymeriavací základ na nemocenské poistenie. Tieto údaje potvrdí odtlačkom pečiatky a podpisom oprávnenej osoby zamestnávateľa.

Žiadosť o ošetrovné možno podať nasledovnými spôsobmi:

- **ústne – formou telefonicky podanej žiadosti o ošetrovné** a to prostredníctvom telefonického kontaktu na príslušnú pobočku Sociálnej poisťovne, keď bude spísaná ústna žiadosť s pracovníkom Sociálnej poisťovne alebo
- **písomne – formou nového formulára „Žiadosť o ošetrovné pre koronavírus“** platného od 10. 3. 2020 zverejneného na webovej stránke www.socpoist.sk. Formulár „Žiadosť o ošetrovné“ je potrebné vyplniť a zaslať obrom – e-mailom alebo v tlačenej podobe poštou, či vhoďením do schránky na pobočke sociálnej poisťovne pri vstupe. E-mailové adresy sú uvedené na webovej stránke Sociálnej poisťovne pri pobočkách (nie vysunutých pracoviskách) v sekcii Kontakty – pobočky.

Ak ide o zamestnanca, žiadosť posla do pobočky podľa sídla zamestnávateľa, SZČO a dobrovoľne poistení do pobočky podľa trvalého bydliska. Sociálna poisťovňa si následne overí, že školské zariadenie konkrétneho dieťaťa do 10 rokov veku je uzavreté a začne konanie o ošetrovné. Rozhodnutie o dávke bude zaslané žiadateľovi, napr. zamestnancovi poštou.

Príklad

Aký je postup pri uplatnení nároku na ošetrovné, ak došlo k uzavretiu školského zariadenia z dôvodu karanténneho opatrenia v súvislosti s koronavírusom? Čo ak je dieťa staršie ako 10 rokov?

*Rodič si v takomto prípade uplatní nárok na ošetrovné v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne telefonicky alebo zaslaním vyplneného nového formulára **Žiadosť o ošetrovné pre koronavírus**.*

Ak ide o dieťa do 10 rokov veku, sociálna poisťovňa si overí, či škola konkrétneho dieťaťa bola uzavretá

jednotlivými dávkami ošetrovného a ani koľkokrát do mesiaca môže byť ošetrovné poskytnuté, avšak vždy musí ísť o nové ochorenie alebo o inú diagnózu.

Nárok na ošetrovné vzniká **od 1. dňa potreby** osobného a celodenného ošetrovania alebo potreby

V čase, keď je škola uzavretá priamo na základe školského zákona a príslušnej vyhlášky nevzniká automaticky nárok na dávku ošetrovné.

z dôvodu nariadeného karanténneho opatrenia, a potom sa môže začať konanie o tejto dávke. Zriaďovateľ by o tom mal informovať na svojej webovej stránke. Potom by mal poistenec, ktorý je zamestnancom, informovať o prekážke v práci svojho zamestnávateľa (telefonicky alebo e-mailom).

Ak ide o dieťa nad 10 rokov veku, v tomto prípade rodič musí telefonicky kontaktovať pediatra a riadiť sa jeho pokynmi. Ak lekár vyhodnotí, že je nevyhnutné osobné a celodenné ošetrovanie dieťaťa napriek tomu, že choroba sa u neho ešte nevyvinula, môže potvrdiť žiadosť o ošetrovné a zašle ju Sociálnej poisťovni. V oboch prípadoch pobočka pri posudzovaní žiadosti skúma, či zamestnanec – žiadateľ o ošetrovné spĺňa všetky ostatné podmienky na priznanie dávky, najmä existenciu nemocenského poistenia.

DOBA POSKYTOVANIA OŠETROVNÉHO. Nemocenská dávka ošetrovné sa poskytuje **za kalendárne dni**. Nárok na ošetrovné môže uplatniť vždy len jeden rodič, rodičia sa nemôžu pri dieťati vystriedať. Všeobecne totiž platí, že nárok na ošetrovné vzniká v tom istom prípade (pri tej istej osobe a rovnakom ochorení) len raz a len jednému poistencovi.

Ak dieťa vyzdravie a neskôr znovu ochore, t.j. nepôjde o ten istý prípad, nárok na ošetrovné vznikne, aj keby to bolo v tom istom mesiaci. Zákon o sociálnom poistení neuvádza, koľko dní musí byť medzi

by osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa a trvá **najviac 10** kalendárnych dní. Samotná potreba ošetrovania/starostlivosti (ale už bez nároku na dávku ošetrovné zo Sociálnej poisťovne) môže trvať aj dlhšie. Nárok na ošetrovné je vylúčený v prípade, ak sa zamestnanecovi za tie isté dni vypláca náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, má nárok na výplatu nemocenského alebo nárok na výplatu materského.

Upozornenie

• Pri uzavretí školských/predškolských zariadení z rozhodnutia zriaďovateľa zákon č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení pripúšťa vyplácanie dávky ošetrovné maximálne v dĺžke 10 dní. Dňa 13. 3. 2020 Sociálna poisťovňa na svojom webovom sídle oznámila, že vzhľadom na mimoriadnu situáciu v súvislosti s nákazou koronavírusu a po vyhlásení mimoriadnych opatrení ústredným krízovým štábom a v súlade s rozhodnutím príslušných orgánov o zotvorení škôl, prizná ošetrovné pri osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa do dovŕšenia 11. roku jeho veku (10 + 364 dní) počas celého 14-dňového obdobia, počas ktorého budú školy a predškolské zariadenia uzavreté. Pred uplynutím tejto lehoty bude Sociálna poisťovňa na základe ďalšieho aktuálneho vývoja informovať, ako majú rodičia ďalej postupovať, ak zostanú školy/predškolské zariadenia aj naďalej uzavreté.

Príklad

Manželka zamestnanca je s dvojčikami na materskej dovolenke. Jedno dieťa ochorelo a muselo byť hospitalizované v nemocnici. Manželka zostala v nemocnici spolu s ním. Po dobu hospitalizácie (2 dni) zostal zamestnanec s druhým dieťaťom doma. Má nárok na ošetrovné?

V zmysle § 39 ods. 1 písm. a) a b) tretí bod zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. poistenec má nárok na ošetrovné, ak ošetrovuje choré dieťa, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo sa stará o dieťa do desiatich rokov veku, ak fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať. Nárok na ošetrovné z dôvodu starostlivosti o syna v predmetnom prípade zamestnanec má, nakoľko jeho manželka, ktorá sa inak o syna stará, bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

V čase, keď je škola uzavretá priamo na základe školského zákona a príslušnej vyhlášky ministerstva školstva (napr. z dôvodu jarných prázdnin), nevzniká automaticky nárok na dávku ošetrovné. Nárok na ošetrovné počas prázdnin môže vzniknúť iba v prípade, ak:

- je dieťa choré a rodič to preukáže príslušným lekársym potvrdením alebo
- je škola uzavretá na základe rozhodnutia riaditeľa školy, resp. iným príslušným orgánom (napr. pre prípad karantény). Rodič by bol v tomto prípade povinný predložiť Sociálnej poisťovni rozhodnutie o zatvorení školy.

NEMOCENSKÁ DÁVKA OŠETROVNÉ SA VYPLÁCA

do konca mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa ošetrovné vypláca, napr. žiadosť o dávku ošetrovné podaná v marci bude vyplatená najskôr v aprílovom výplatnom termíne. Doklady však musia byť pobočke So-

ciálnej poisťovne predložené (včas) spravidla do 5. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa dávka vypláca. Nárok na ošetrovné možno uplatniť aj spätne. Nie je potrebné, aby zamestnanec podal žiadosť o ošetrovné v ten istý deň ako bola napr. škôlka alebo škola uzavretá. Môže tak urobiť aj v nasledujúcich dňoch – týždňoch. Premlčacia doba na uplatnenie nároku na ošetrovné je totiž tri roky odo dňa, za ktorý dávka patrila.

ZAHNANIČIE A EÚ. Poistencovi môže vzniknúť potreba ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa i na území iného členského štátu EÚ, Švajčiarska, Nórskeho kráľovstva, Islandskej republiky a Lichtenštajnskeho kráľovstva (ďalej len „členský štát EÚ“) a na území štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení, príp. nemá uzatvorenú zmluvu. Poistenec si môže uplatniť nárok na ošetrovné:

- ak potreba ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa vznikla **na území iného členského štátu EÚ**, čiže o potrebe ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa rozhodoval iný lekár ako lekár na území Slovenskej republiky, nárok na ošetrovné si poistenec uplatňuje priamo v pobočke Sociálnej poisťovne predložením:
 - potvrdenia ošetrojúceho lekára vystaveného v inom členskom štáte EÚ (preklad takto predloženého potvrdenia sa nevyžaduje) – musí ísť o potvrdenie, ktoré i v štáte jeho vystavenia slúži na účely uplatnenia nároku na takúto dávku alebo
 - ak ošetrojúci lekár v členskom štáte EÚ, v ktorom vznikla potreba ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa,

nevydáva potvrdenie o potrebe ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa, je potrebné požiadať o vystavenie potvrdenia príslušnú inštitúciu štátu, na ktorého území došlo k vzniku potreby ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa, a táto inštitúcia bezodkladne zabezpečí lekárske posúdenie práceneschopnosti a vystavenie potvrdenia (spravidla na SEDe S055)

- ak potreba ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa vznikla **na území štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení**, pričom predmetom tejto zmluvy sú i nemocenské dávky (napr. Ukrajina), Sociálna poisťovňa ako príslušná inštitúcia na výplatu nemocenských dávok v Slovenskej republike je v zásade povinná akceptovať potvrdenia a tlačivá vystavené v príslušnom zmluvnom štáte
- ak potreba ošetrovania alebo starostlivosti o dieťa vznikla **na území štátu, s ktorým nemá Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení**, avšak tento štát pristúpil k Dohovoru o zrušení požiadavky vyššieho overenia zahraničných verejných listín, tlačivo vystavené ošetrojúcim lekárom v takomto štáte musí byť osvedčené apostilou – osvedčenie hodnovernosti verejnej listiny príslušným orgánom. V prípade tlačiva, ktoré bolo vystavené ošetrojúcim lekárom na území štátu, ktorý nepristúpil k aplikácii uvedeného dohovoru, sa vyžaduje vyššie overenie – superlegalizácia – osvedčenie hodnovernosti verejnej listiny vo viacerých stupňoch u rôznych orgánov.

RADA!

V záujme obmedzenia osobného kontaktu u pediatrov a návštev v pobočkách Sociálna poisťovňa zaviedla zjednodušený spôsob podania žiadosti o ošetrovné v súvislosti s koronavírusom a následným uzatvorením školských zariadení. Podstata zmeny spočíva v tom, že netreba chodiť k lekárovi a netreba chodiť ani do pobočky Sociálnej poisťovne.

Ing. Iveta Matlovičová

určené pre záznamy SP

ŽIADOSŤ O OŠETROVNÉ (nárok uplatnený v súvislosti s koronavírusom)

Poistenec:

Meno, priezvisko:

Dátum narodenia:

Rodné číslo:

/

Adresa:

Telefónne číslo (voliteľné):

e-mail (voliteľné):

Poistný vzťah, z ktorého si uplatňujem nárok na ošetrovné (ak z viacerých poistení, uviesť všetky):

☐

Zamestnanec*

☐

Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba*

☐

Dobrovoľne nemocensky poistená osoba*

Zamestnávateľ/lia (iba ak ide o zamestnanca):

Dieťa, ktorému poskytujem osobnú a celodennú starostlivosť:

Meno, priezvisko:

Dátum narodenia:

Rodné číslo:

/

Dieťa navštevuje predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, alebo školu, ktorá bolo rozhodnutím príslušného orgánu uzatvorená alebo v nej bolo nariadené karanténne opatrenie v súvislosti so šírením nákazy nového koronavírusu

(uviesť názov a adresu zariadenia)

Osobnú a celodennú starostlivosť poskytujem dieťaťu od

Uplatňujem si nárok na výplatu ošetrovného a to až do najdlhšieho do ukončenia uzatvorenia zariadenia.

Som si vedomý povinnosti oznámiť príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na nárok na ošetrovné (najmä nástup do zamestnania a ukončenie starostlivosti o dieťa) bezodkladne. V prípade poskytnutia nepravdivých informácií, resp. pri neoznámení relevantných skutočností som si vedomý povinnosti vrátiť neprávom vyplatenú dávku, resp. jej časť.

Ošetrovné žiadam vyplatiť:☐ **v hotovosti na adresu***

ulica, číslo domu

PSČ, obec

☐ **na účet v banke***

číslo vo formáte IBAN

☐ ktorého som majiteľom*☐ ktorého majiteľom je manžel/ka*meno, priezvisko a dátum narodenia manžela/manželky:**V prípade, ak ide o zahraničný bankový účet uviesť doplňujúce údaje:**

SWIFT kód banky

Presný a úplný názov banky

Ulica a číslo (adresa banky)

PSČ

Mesto

Štát

V prípade žiadosti o výplatu sumy dávky na účet, ktorého majiteľom je manžel/manželka, zároveň čestne vyhlasujem, že v čase poberania dávky mám právo disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte a manžel (manželka) s týmto spôsobom poukazovania dávky súhlasí.

.....
Dátum.....
Podpis poistenca**

* vyhovujúci údaj označte X, pri údajoch o výplate musí byť vyznačený práve jeden spôsob

** pri zaslaní žiadosti e-mailom podpis poistenca nie je potrebný

Žiadosť je možné doručiť Sociálnej poisťovni e-mailom na e-mailovú adresu príslušnej pobočky, elektronicky prostredníctvom Slovensko.sk, prípadne poštou na adresu príslušnej pobočky.

Poštové a e-mailové adresy pobočiek sú zverejnené na web stránke Sociálnej poisťovne www.socpoist.sk.